

A jégmadár

A mezőladányi Tisza-part szinte áthatolhatatlan füzeseiben egy öregebb fehér nyár víz fölé hajló száraz ágán csillogó tollú apró madárka üldögélt. Majd félóra hosszat figyeltem vadászatát, mely többször is eredményes volt. A jégmadár, melyet a kolibrikhez hasonlóan „repülő drágakőnek” is nevezhetnénk **egyike hazánk legszín pompásabb madarainak**. A házi verébtől valamelyest nagyobb testű. Folyók patakok, bő vizű csatornák, vagy tiszta vizű tavak környékén találkozhatunk vele. Megtalálható a dögei Csedmóna partján éppúgy, mint a Rétközi tónál. A nyáron az iskola melletti csatorna partján is megfigyeltem. Igen éber, vigyázó természetű, ezért alaposabb megfigyeléséhez távcsőre van szükségetek. Alakja és színezete alapján könnyű felismerni.

Aránylag apró testéhez képest nagy feje és nyílhegyszerű hosszú csőre van. Háta fénylő kékeszöld, a fej és a szárnyak feketés árnyalatú sötétzöldek. A szem két oldalán egy-egy barna sáv húzódik a szárnyak tövéig. Csillogó sárga torka, barna melle és hasalja csodálatos színpompába öltözteti. Többnyire egy-egy víz fölé hajló ágon üldögél – figyeli a melegebb part menti vizet. Amennyiben megfelelő zsákmányra van kilátás, fejét megemeli, majd valóságos torpedóként csapódik a vízbe. Leginkább apró halakra vadászik, melyeket a víz alatt kap el, s csőrébe a ficánkoló halacskával – elfogyasztani visszaszáll üldögélő helyére. Ezen kívül elkapja a nagyobb testű vízi rovarokat, csigákat is. Lábai aprók, s igen nehézkes velük a járás – inkább az ágakon való kapaszkodáshoz idomult.

Fészkét partoldalakra vájt méter hosszú üregekbe építi. Hófehér tojásai alá alomként meg nem emésztett halszálladarabokat, a rovarpáncélok kitintörmeléseit kotorja, s ezen költi az üreg tágabb belső végében 6-7 fiókáját.

A horgászok is sokszor megfigyelhetik a jégmadarat, amint a víz fölött tiit-tiit hangját hallatva egyenes vonalban végig repül. Télen, ha a vizek befagynak, délebbre költözik. Meleg források, be nem fagyó csatornák környékén azonban áttelelő példányaival is találkozhatunk. Ne feledjétek, hogy a jégmadár 50-ezer Ft eszmei értékkel védett madarunk! Neve a német „eisvogel” tükörfordítása. A nyelvújítás korában megpróbálkoztak a „jegér” elnevezéssel, de ez nem terjedt el. Egyes nyelvjárásokban a „vízi király” illetve a „dunapáva” elnevezései mindenesetre igen találóak.

Szöveg: **Agárdy Sándor** Fotó: **Danku János**

